

Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen
E-mail-ikkut nassiunneqarpoq uunga inatsisartut@inatsisartut.gl

Akiitsunik isumakkeerinnittarneq pillugu § 37 naapertorlugu apeqquteqaammut 2019-336-mut akissut

Allakkat ulluat: 12-11-2019
Sullap nr. 2019 - 23509

Asasara Peter Olsen

Akiitsunik isumakkeerinnittarneq pillugu Inatsisartut Suleriaasianni § 37, imm. 1 naapertorlugu, Naalakkersuisunut apeqquteqaammik nassiussivutit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuunneqarput. Apeqqutit matuma kinguliani ataasiakkaarlugit issuarneqarput, akissuteqaat kingornaniilluni.

P. O. Box 1037
3900 Nuuk
Tel. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 34 63 50
E-mail: oed@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Innuttaasut akileraartussaaitaasut ukiumut 150.000kr tikillugu isertitallit, pisortanut akiitsui tamakkerlugit isumakkeerneqassagaluarpata inatsisitigut suut aporfittut taaneqarsinnaappat?

- a. Allaffissornikkut suut aporfittut taaneqarsinnaappat?
- b. Suleriaatsikkut suut aporfittut taaneqarsinnaappat?

Pisortanut akiitsut isumakkeerneqarnissaannut inatsimmi tunngavissaqarnissaq pisariaqarpoq.

Akillisinaajunnaartarnermut inatsisip Kalaallit Nunaanni atuutilersinnissaa pillugu peqqussut nr. 983, 16. december 1997-imeersoq immikkoortoq IV-mi akiitsunik isumakkeerinnittarneq pillugu maleruagassanik imaqarpoq. Akiitsunik isumakkeerinninnissaaq pillugu qinnuteqaatit eqqartuussivinnit suliarineqartarput aammalu innuttaasup akiitsui tamarmiisut ilaatinneqartarlutik, tassa imaappoq pisortanut akiitsut aammalu akiligassaqaqfigisanut namminersortunut akiitsut.

Tamatuma saniatigut Inatsisartut inatsisaanni il.il. akiitsunik isumakkeerinnittarneq pillugu maleruagassaqaqarpoq. Tassani ilaatigut pineqarput inissialiornermut, illunut ataatsimoorussanut, illuliassanut il.il. tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 11, 19. november 2007-imeersoq, meeqqanut akilersuutit il.il., kiisalu meeravissartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq aamma akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 2. november 2006-imeersoq. Maleruagassat taakkua taamaallaat aningaasaqarnikkut akiligassanut, inatsisini pineqartuni maleruagassiivigineqartunut, tunngassuteqarput. Assersuutigalugu akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni isumakkeerinninnermut maleruagassani taamaallaat akileraarutunik akitsuutinillu isumakkeerinninnissaaq pineqarpoq.

Inatsisit allat maleruagassanik taamaattunik imaqanngillat. Tassani assersuutigalugu pineqarpoq avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaat nr. 9, 22.

november 2011-meersoq, ilaatigut eqqagassanik eqqaasarneq pillugu nalunaarummut tunngavisoq (eqqaavilerinermut akiligassat).

Inatsisartut inatsisaanni isumakkeerinninnermut maleruagassat assigiinngillat. Assersuutigalugu meeqqanut akilersuutit il.il., kiisalu meeravissartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni §§ 23-mi aamma 24-mi maleruagassat akileraaruserinermik ingerlatsineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni §§ 53-imit 55-imut maleruagassanit allaanerujussuupput.

Innuttaasut akiitsunik isumakkeerinninnissaq pillugu qinnuteqaatai ataatsimoortillugit allaffissornikkut ataqtigiissaarneqartanngillat. Oqartussat ataasiakkaat taamaalillutik namminneq suliassaqaarfimmik iluanni qinnuteqaatit tiguneqartut suliarisarpaat aammalu innuttaasup aningaasaqarnera naapertorlugu tamanna pisarluni.

- 2. Innuttaasut akileraartussaataitaasut ukiumut 150.000kr tikillugu isertitallit, pisortanut akilersugassatut taartisiaat tamakkerlugit isumakkeerneqassagaluarpata inatsisitigut suut aporfittut taaneqarsinnaappat?**
- a. **Taamaaliortoqassappat pisortat tamakkiisumik isigalugit aningaasatigut tamanna qanoq kinguneqarsinnaava?**
 - b. **Allaffissornikkut suut aporfittut taaneqarsinnaappat?**
 - c. **Suleriaatsikkut suut aporfittut taaneqarsinnaappat?**

Inatsisartut 2019-mi upernaakkut ataatsimiinneranni aningaasaqarnikkut ingerlatsineq pillugu nalunaarut Naalakkersuisut saqqummiuppaat (UPA2019/10). Nalunaarummi qupperneq 34-mi 2019-imi januaarimi pisortanut akiitsut tamakkerlutik 988,6 mio. kr.-nik annertussuseqartut takuneqarsinnaavoq; tassani akileraarutinut annaasassanut illikartitat ilanngullugit.

2017-imi februaarimi Akiitsut akiitsunillu akilersuutitsineq pillugu nassuiaammi qupperneq 20-mi akiitsut innuttaasuni isertitaqanngitsuni isertitakitsunilu ima agguarsimanerat takuneqarsinnaavoq:

- Akiitsut 60 % missaanniittut ukiumut 100.000 kr.-t angullugit ukiumut isertitallit akiitsorigaat
- Akiitsut 60 % missaanniittut ukiumut 100.000 kr.-200.000 kr.-t akornanni ukiumut isertitallit akiitsorigaat.

Nassuiaammi 150.000 kr.-t angullugit isertitaqartut immikkut naatsorsorneqanngillat. Taamaattoq siuliani allassimasuni 840,3 mio. kr.-t missaat (988,6 mio. kr.-t 85 %-iat) innunni 0 aamma 200.000 kr.-t akornanni isertitaqartunit akiitsorineqartut atuarneqarsinnaavoq. Taamaalilluni akiitsut taakku isumakkeerneqarnerisigut 840,3 mio. kr.-t missaannik annertussusilinnik annaasaqartoqassaaq.

Taamatut annertussusilinnik isumakkeerinninneq, annaaneqartut ingerlatsinermi nalinginnaasumi naatsorsuutini allanneqassappata, kommunini aamma Namminersorlutik Oqartussani naatsorsuutit inernerisa annertuumik amigartoorfiunerannik kinguneqarsinnaavoq. Taamaattoqassappat annaaneqartut ingerlatsinermut ingerlaavartumut sunniinerlunngitsumik naatsorsuutini allanneqarsinnaanersut misissorneqartariaqarpoq.

Ullumikkut pisortanut akiitsut tamarmiusut taakkua pillugit aammalu suliassani taamatut annertussusilinni, innuttaasuni oqartussanilu misissuinissamut, suliarinninnissamut

attaveqaqateqarnissamullu, Kalaallit Nunaanni immikkoortortaqaqanngilaq. Pinngitsoorani aallarnisarneqarnerata nalaani, immikkoortortaqaqalissappat sulisut 10-nit 20-nut amerlineqarnissaat naatsorsuutigineqartariaqassaaq.

Taamaattoqassappat pisortanut akiitsunik isumakkeerinnittarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat akuerineqartariaqassaaq. Inatsiseqalernerani ilaatigut pisortat akiligassaqaqartut tamarmik piunasaqaatinik isumakkeerineqartarnissaat akuersaartariaqassavaat, taamatullu aaqqissuussinerup allaffissornikkut aaqqissuunneqarnissaa, imarisassai erseqqinnerusut il.il. pillugit aalajangiisoqartussaassalluni.

3. Tassunga tunngasumik allamik Naalakkersuisut

paasissutissiissutissaateqarnerpat?

Akiitsunik isumakkeerinninnissaq pillugu sulianik suliaqarneq sivirusumik ingerlanneqarajuppoq aammalu isumalluutitik annertuunik atuiffiusarluni. Eqqartuussiviit suliasarpassuaqareermata aammalu akiligassanik akilinngitsuukkanut isumakkeerinninnissamik pisinnaatitaasinnaasut arlallit, pingaartumik pisortanut akiligassanik akilinngitsuukkanut, isumakkeerinninnermut sullissivik pisortanut akiligassanik akilinngitsuukkanut aallussiviusussamik isumakkeerinninnermut aaqqissuussinnermik tapertaqartinneqarsinnaanersoq isumaliutersuutigissallugu naleqqussinnaavoq.

Akiligassat akilinngitsuukkat annertooujussuit anigoruminaatsullu innuttaasunut ataasiakkaanut nanertuutaapput. Pisut ilaanni akiligassat akilinngitsuukkat aammalu taakkua akilersinniarneqarneri, innuttaasut suliffeqarlutik eqeersimaartumik peqataanissaat akornusersimaartarpaat, taamatullu tamanna ataasiakkaanut allanik sunniuteqarnerlussinnaalluni.

Taamaattoq isumakkeerinnermut aaqqissuussinnermi aallaaviatigut taamaallaat innuttaasoq akiligaasanik akiliinngitsoorsimasoq aallaavigineqartariaqanngikkaluarpoq. Tassani aamma inuiaqatigiinni mianerisassat arlallit pingaaruteqartut pineqarput.

Ilaatigut taaneqarsinnaavoq:

Innuttaasut isertitakitsut akornanni qujanartumik arlallit akiitsoqanngillat imaluunniit pisortanut annikitsuinnarnik akiitsoqarlutik, aammalu pisortanut akiligassaminnik ingerlaavartunik akiliinissamik annertuumik ilungersuuteqarlutik. Taakkua ilai immaqa imminnut aperissapput uppiavallaarsimanerlutik, taamaaqataanik aningaasaqarnikkut atugaqartut, kisianni pisortanut akiligassaminnik akiliinissamik taamatut ilungersortigisimangitsut, imaaliillaannaq pisortanut akiitsuminnik isumakkeerinniffigineqarpata.

Innuttaasut aalajangersimasumik annertussuseqartut inorlugit isertitaqartut tamarmik paasigunikku, akiitsutik isumakkeerineqartut, assersuutigalugu innaallagissamut, imermut imaluunniit ineqarnermut akiliummut akiligassaminnik akiliisariaarullutik, ilai isumaqalersinnaapput. Allatut oqaatigalugu isumakkeerinninnermut aaqqissuussineq killilersuiffiunngippat, nalinginnaasumik akiliisarnissamik ileqqoqarneq atorunnaariaannaavoq aammalu akiligassat akilinngitsuukkat annertusiartuinnarnissaat siunnerfigineqalissalluni.

Tamatuma saniatigut isertitat aalajangersimasumik killeqartut inorlugit isertitaqartartut isertitaqarnerulernissaminnik tunuarsimaaleriaannaapput, pissutigalugu taamaanngippat akiitsuminnik isumakkeerfigineqarnissamut periarfissaqarunnaariaannaagamik. Isumakkeerinninnermut aaqqissuussineq, isertitat killeqartinnerinik tunngaveqartoq, taamaalilluni innuttaasut killissaliussatut aalajangersarneqartut inorlugit inissisimalernissaannut aningaasaqarnikkut kajumissaatinik imaqassaaq. Akiitsut annertuneruppata, innuttaasut kajumissuseqarnerulissapput.

2017-imi 200.000 koruuninik annikinnerusunilluunniit isertitaqartartut akornanni, innuttaasut taamanikkut suliffissarsiniapiloorsimasut, kisianni ullumikkut suliffeqartut isertitaqarluartullu, ilimanaateqartorujussuuvoq. Aamma 2017-imi ilinniartuusut ilai ullumikkut ilinniarnerminni naammassisimassasut suliffeqalersimassasullu qularnanngilaq. Taamaalilluni ukioq ataaseq isertitanut tunngasut kisiisa samminissaat naammangilaq. Inummut ataatsimut tunngasut, soorlu ukiui aamma suliffissaqarnissamut periarfissat aamma tunngaviussapput pingaaruteqartut.

Innuttaasut ilai pisortanut aammalu akiligassaqarfinnut namminersortunut akiitsoqarput. Taakkua assersuutigalugu angallatinissamut, biilisinissamut aamma IT-mut atortunik pinsinissamut taarsigassarsinnaanngillat. Taamatut pisoqarnerani illuinnarsiortumik pisortanut akiligassanik akilinngitsuukkanik isumakkeerinninneq, taarsigassarsititsisartunut namminersortunut iluaqutaasussaapput.

Isumakkeerinninnerup nutaanik akiitsoqalernermik malitseqartinnginnissaa, innuttaasunut ataasiakkaanut aammalu inuiaqatigiinnut pingaaruteqarpoq. Siunertaq taanna ilanngaassiviup, pisortanut akiligassat sunniuteqarluarnerusumik akilerneqartarnissaannik qulakkeerinninnissap, akuerineqarnerani atulemeqarneranilu tunngavissinneqarsinnaavoq.

Pisortanut akiligassat akilinngitsuukkat annertoorujussuusut ilumoorpoq, aammalu ataasiakkaanut annertuunik akiligassanillu akiliinngitsoorneq annertoorujussuarnik sunniuteqarnerlussinnaavoq. Taamaattumik aaqqiissutissanik innuttaasunut kallaasunik akilersinnaanissaannut periarfissaqanngitsoq annertuumik ilimanaateqartillugu, akiitsuerutsitsisussanik isumaliuteqartuaannarnissaq isumaqatigaara. Kisianni tamanna assigiinngisitaartumik tunngavilimmik aammalu nalinginnaasumik akiliisarnermik ileqqoqarneq annertunerusumik innarlernagu pisariaqarpoq.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Vittus Qujaukitsaq